

Belgisch **Wegen**congres
Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

Drainerend beton voor duurzame wegverhardingen

Belgisch **Wegen**congres
Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw
Samen voor duurzame wegen

Audrey Van der Wielen

Researcher

Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw

Woluwedal 42

1200 Brussel

a.vanderwielen@brrc.be

+32.2.766.0387

Louis Errebault

Market Development Manager

Holcim (België) N.V.

Av. Robert Schuman 71

1401 Nivelles

louis.errebault@holcim.com

+32.471.80.88.69

Drainroc®

Fundering

- **Drainerend schraal beton**
- Fundering van wegen, fietspaden, voetpaden, zwaar belaste bedrijfsterreinen enz.
- Sterk drainerend & tijdelijke waterbuffer
- Vertraagde / verminderde instroom naar de riolering
- Stijfheid: gronden met weinig (of variable) draagkracht
- Zeer lange levensduur
- Conform SB250 en CCT Qualiroutes, door Holcim betoncentrales, allen **BENOR + CSC Gold**

Hydromedia: wat is dat?

- **Esthetische verharding / toplaag** uit:
- **Zeer waterdoorlatend**, ter plaatse gestort beton
  - tot $1000 \text{ l/m}^2/\text{min}$ ($1,6 \times 10^{-2} \text{ m/s}$)
= tot 600x meer dan nodig om twintigjarige regen ($2,7 \times 10^{-5} \text{ m/s}$) te absorberen
  - Minstens $5,4 \times 10^{-4} \text{ m/s}$
- **Oplossing voor efficiënt waterbeheer**
- Door **Infiltratie en Buffering** van regenwater
- De beste combinatie tussen sterkte en waterdoorlatendheid

Toplaag

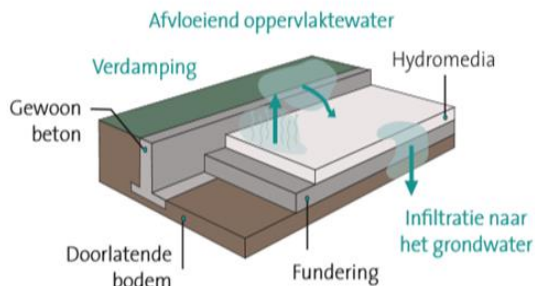

Hydromedia: een systeem

Geïntegreerde aanpak (Systeem) van

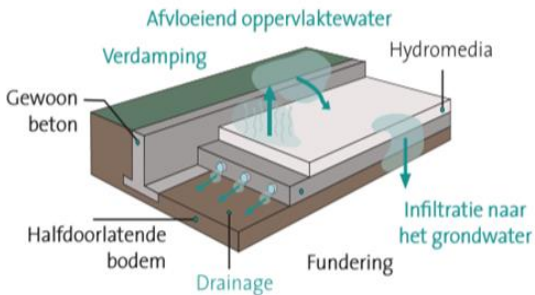
- **Wegverharding**
- **(Onder-) Fundering** → buffering

Systeem 1: Doorlatende bodem

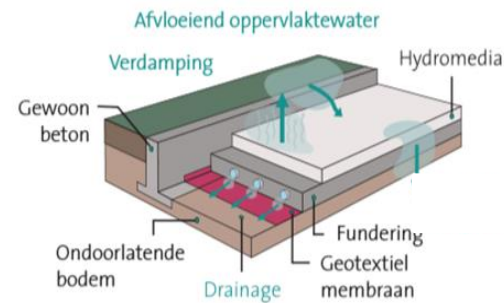
Mogelijkheid tot directe infiltratie in de bodem

Systeem 2: Halfdoorlatende bodem

Combinatie van infiltratie en buffering

Systeem 3: Ondoorlatende bodem

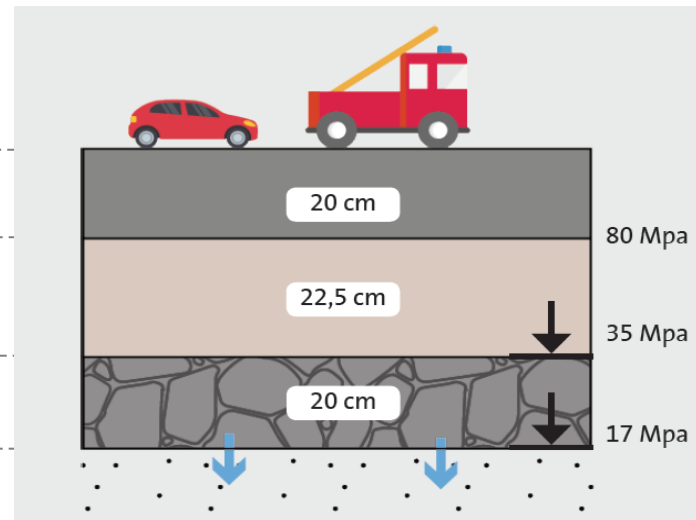
Buffering vóór evacuatie met verlaagd debiet

Hydromedia: opbouw van het systeem

- Bovenlaag: Hydromedia® (16 / 20 cm)
- Fundering: Drainroc® of waterdoorlatende steenslagfundering (vb. 0-32 Sport)
- Onderfundering: waterdoorlatende steenslagfundering

- Al dan niet i.c.m. **drainagebuizen**, i.f.v. doorlatendheid van de bodem
- Totale hoogte: tussen 51 en 62,5 cm (in bepaalde gevallen 31 cm)

Hydromedia: toepassingen

Foot & Bike	Car & Parkings - Pleinen	Parking Brandweertoeegang
Onbeperkt # voetgangers en fietsers	Onbeperkt # voetgangers en fietsers	Onbeperkt # voetgangers en fietsers
Occasionele passage van personenwagens	Max 100 personenwagens / dag	Max 1.000 personenwagens / dag
	Max 1 bestelwagen / dag (aslast 3,5 T)	Max 10 bestelwagens / dag (aslast 3,5 T)
	Occasionele passage van vrachtwagens (aslast 6,5 T)	Max 1 vrachtwagen / dag (aslast 6,5 T)
		Uitzonderlijke passage brandweerwagen (aslast 10 T)
Dikte toplaag 16 cm; Porositeit ≥ 22%; Druksterkte ≥ 15MPa	Dikte toplaag 20 cm; Porositeit ≥ 18%; Druksterkte ≥ 18MPa	Dikte toplaag 20 cm (andere opbouw); Porositeit ≥ 18%; Druksterkte ≥ 18MPa

+ terrasdaken

Hydromedia: waarom?

Waterbeheer

Besparing

- Op goten, kolken en het rioleringsnetwerk
- Vereenvoudiging van het onderhoud

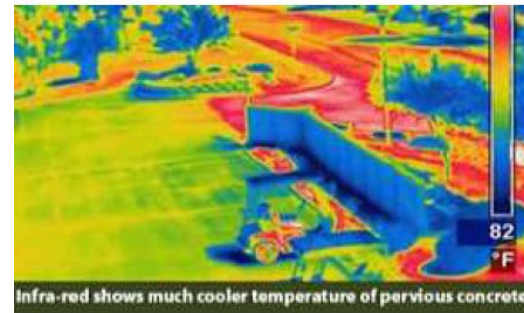
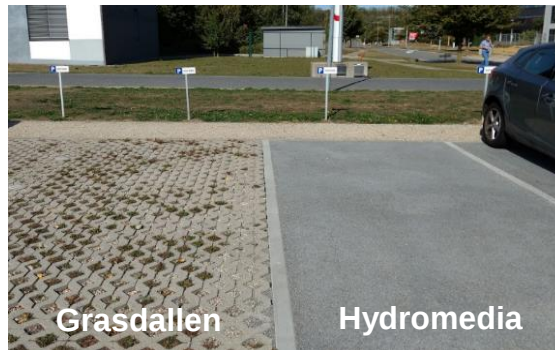
Milieu

- Vermindering van het hitte-eilandeffect
- Aanvulling grondwaterpeil

Comfort

- Vlakheid

Esthetiek

Hydromedia: sinds 2012

Belang van de opleiding van de
plaatsers en een uitvoering volgens de
regels van de kunst

Project Be-Drain

Het gebruik van drainerend – al dan niet schraal – beton is volop in ontwikkeling, maar het wettelijk kader blijft onvolledig

Geen algemene technische richtlijnen in verband met de samenstelling van het beton of prestatie-eisen voor de toepassing van **drainerend beton als top laag**

Geen representatieve beproevings- of verdichtingsmethode voor de voorstudie in het laboratorium van **doorlatend schraal beton als fundering** (certificering)

Project Be-Drain

Drainerend (schraal) beton voor duurzame wegverhardingen

Timing: 1/11/2020 - 31/10/2022

Project Be-Drain

Doelstellingen:

- Technische richtlijnen, prestatie-eisen en passende beproevingsmethoden voor doorlatende betonmengsels publiceren als functie van
  - de toepassing (fundering of verharding)
  - de verdichtingsmethode in situ
  - functionele eisen (comfort, vorst-dooiweerstand, enz.)
- Aanbevelingen doen voor de gewestelijke standaardbestekken en een eventuele normalisatie

Door laboratoriumstudies en metingen op de bouwplaats te combineren

Ontwikkeling van een representatieve verdichtingsmethode

Conventionele methoden (normale of verzwaarde Proctor, triltafel)

➔ te sterke verdichting = verminderde doorlatendheid

?
=

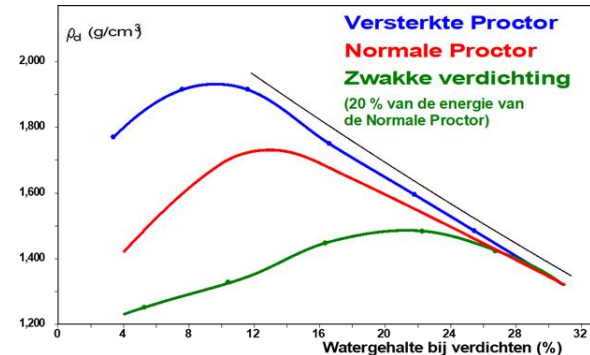
Ontwikkeling van een representatieve verdichtingsmethode

Voorgestelde methode = verlichte Proctor (*Proctor allégé*)

- Verdichting in twee lagen
- massa van 2,5 kg; valhoogte $H_c = 305$ mm
- 56 slagen/laag
- Proctormal B ($\varnothing = 150$ mm en $h = 120$ mm)

Kernboring na 7 dagen ($D = 113$ mm, $H = 100$ mm)

3 proefstukken per mengsel + **bijslipen**

Laboratoriumproeven

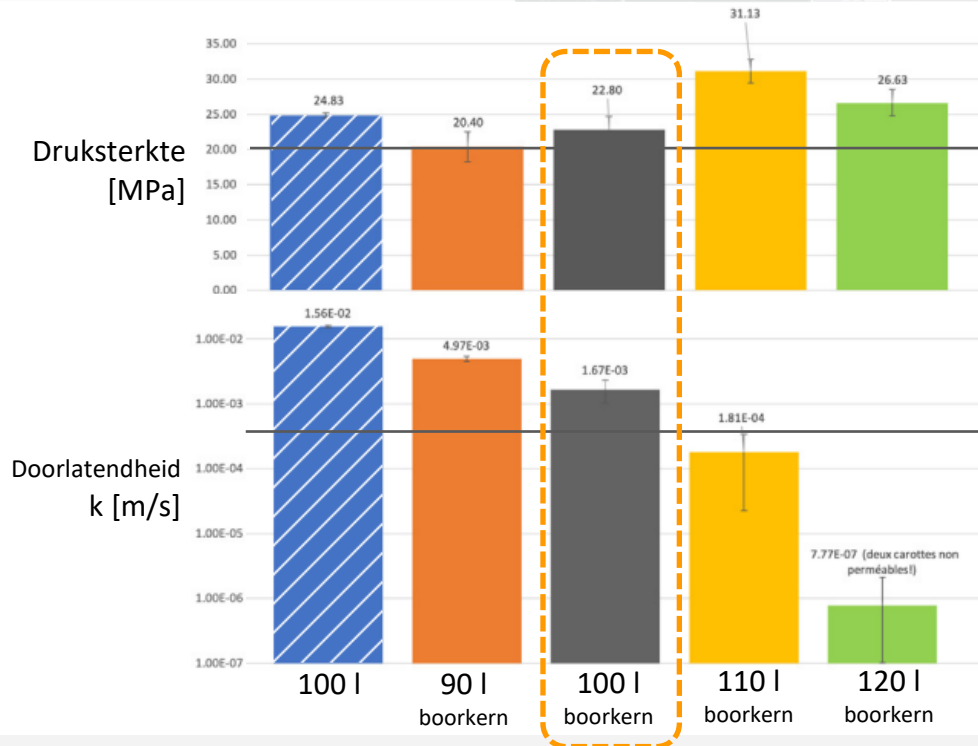
Optimalisatie van mengsels

- Na verdichting met verlichte Proctor
- Compromis tussen druksterkte en doorlatendheid
- Variatie in watergehalte
- Voorbeeld op een mengsel voor verharding in poreus beton

➔ **Samenstelling met 100 l water = goed compromis**

$$R_{c, \text{gem}} \geq 20 \text{ MPa}$$

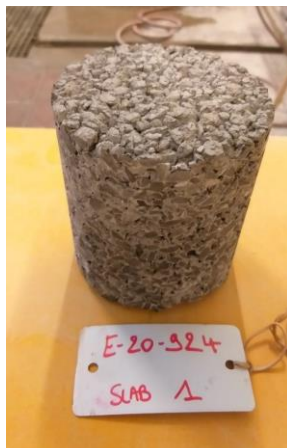
$$k_{\text{gem}} \geq 4 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}$$

Andere beproefde parameters

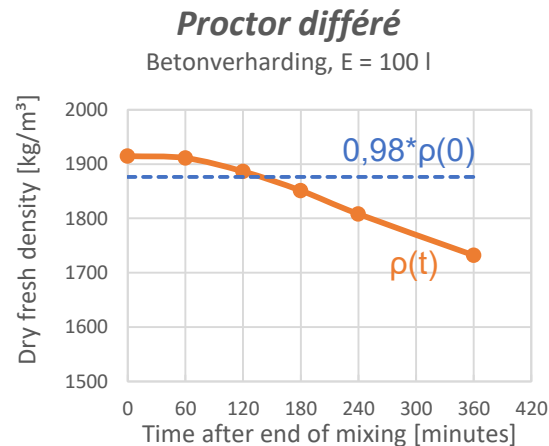
- Vorst-dooiweerstand
- Meting van de verwerkbaarheid
- Verwerkbaarheidstijd
- Rafeling

Vorst-dooiproef

Verdichtingsmaat van
Waltz

Meting van de verwerkbaarheidstijd

Validatie op bouwplaatsen en/of proefvakken

- Observatie van de verdichtingsmethode
  - Bemonstering van verse materialen
Verdichting van proefstukken met verlichte Proctor
  - Meting van materiaaleigenschappen na verharding
(Rc, porositeit, doorlatendheid, enz.)
- Bemonstering van verhard beton
  - Meting van de druksterkte
- Meting van de doorlatendheid in situ
  - ➔ De doorlatendheid in situ lijkt vergelijkbaar met die gemeten op de proefstukken verdicht met de verlichte Proctor

Project Be-Drain

Conclusies

- Drainerend beton en doorlatend schraal beton = duurzame oplossingen voor regenwaterbeheer
- Nood aan bijkomende technische richtlijnen
- Veel interessante laboratoriumresultaten verkregen binnen het kader van het prenormatief onderzoeksproject Be-Drain
- OCW blijft op zoek naar bouwplaatsen met drainerend beton om deze te monitoren en deze proeven verder te valideren

**➔ Plan jij een bouwplaats met poreus beton of ben je er een aan het uitvoeren?
Aarzel niet om contact met ons op te nemen!**

Belgisch **Wegen**congres
Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

EEN ORGANISATIE VAN

BWV

Belgische
Wegenvereniging

AGENTSCHAP
WEGEN & VERKEER

MET DE STEUN VAN

Opzoekingscentrum
voor de Wegenbouw

BRUSSEL MOBILITEIT

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Wallonie
mobilité infrastructures
SPW

BFAW

Belgische Federatie van Aannemers van Wegenwerken vzw

Belgisch **Wegen**congres
Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

Contact

Louis Errembault

+32.471.80.88.69

louis.errembault@holcim.com

Audrey Van der Wielen

+32.2.766.03.87

a.vanderwielen@brrc.be

